

INFORMATIEVE RAAD 14 DECEMBER 2023

Notulen van de vergadering

Voorzitter: mevrouw H. van 't Riet

Griffier: de heer W. van Zanen

Tevens aanwezig: de heer E. Bouwhuis (GL), de heer T.A.C. de Bruijn (GL), mevrouw N. van Engelen (GL), mevrouw Y. Yildiz-Kaya (GL), de heer W. Advokaat (OD), mevrouw N.C.F. Moors (OD), mevrouw S.E. Muijs (D66), de heer R. Poelwijk (D66), mevrouw O.U. Ramautarsing (D66), de heer A.C. van Dijk (VVD), de heer J.A. Jägers (VVD), de heer E.H. Timmer (VVD), de heer W.K. van Es (PvdA), de heer F.W. Geerts (PvdA), mevrouw S. Kuilman (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer M. Grishaver (OnPD), mevrouw A.R. van Marion (OnPD) en de heer M. Sannes (OnPD)

Vanuit het college aanwezig: wethouder J.D.W. Klaasse en wethouder M.A. Sikkes-van den Berg

1. Opening **Mededelingen door de voorzitter** **Vaststellen agenda**

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.

Helaas is er door een technische storing geen video vanavond maar er wordt wel een geluidsopname gemaakt die later op de website kan worden teruggeluisterd.

Met de agenda wordt ingestemd.

2. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

3. Eerste wijziging Bomenverordening Diemen 2010

Wethouder Sikkes meldt dat er een fout in de tekst is geslopen. In artikel 2, lid 5 wordt verwezen naar het Besluit activiteiten leefomgeving maar dat moet zijn Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit staat er 2 keer fout in maar voor de aanstaande raadsvergadering ligt straks de juiste versie voor.

Ons Diemen geeft aan dat akkoord zal worden gegaan met de gevraagde beslissing na de wijziging van het stuk.

Onafhankelijke Partij Diemen zegt dat deze verordening een belangrijk instrument is voor een gezond bomenbestand en het belang van groen wordt onderstreept. De gemeente heeft helaas steeds meer te maken met calamiteiten zoals storm en bomen geven soms ook overlast. In de waan van de dag wordt de waarde en de functie van bomen makkelijk uit het oog verloren terwijl het lang duurt voordat een boom tot volle wasdom komt. Het onderwerp bomen raakt veel mensen, zie bijvoorbeeld de Ooster Ringdijk. Mensen zijn betrokken bij bomen.

Het is heel belangrijk om naar de bevolking te blijven communiceren over bomen. Vaak is het niet duidelijk voor inwoners waarom een boom wordt gekapt en waarom er een nieuwe kleinere wordt terug geplant. Daarom mag de gemeente actief campagne gaan voeren of een voorlichtingsavond geven waarin duidelijk wordt gemaakt hoe het zit met de bomenverordening. Er moet goede voorlichting aan inwoners worden gegeven over wat wel en niet mag. Dit kan samen met een folder of een videoboodschap, toegesneden op inwoners. Dat zal straks de nieuwe bomenverordening tot een succes maken.

GroenLinks vindt het goed dat de verordening wordt aangepast zodat het soepel werkt en het te managen is. Met het voorstel kan worden ingestemd.

Wethouder Sikkes legt uit dat het gaat om een wijziging van een strenge verordening omdat bomen zeer waardevol zijn. Bomen zijn niet alleen belangrijk voor mensen maar ook voor de grond, beestjes, vogels en de lucht. Volgend jaar of het jaar daarop staat ook een inhoudelijke wijziging van de bomenverordening op de agenda en dan wordt bekeken hoe daarbij de participatie van de inwoners kan worden vormgegeven. De gemeente is weer gestart met een informatieronde over belangrijke en waardevolle bomen in Diemen en er wordt ook weer gestart met informatie over hoe het beste kan worden omgegaan met bomen, wanneer bomen mogen worden gekapt, worden gesnoeid enzovoort.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

4. Wijziging afvalstoffenverordening Diemen

VVD merkt op dat de huidige verordening niet alleen is aangepast aan de huidige wet- en regelgeving maar dat er mede inhoudelijke keuzes lijken te worden gemaakt. Dan wordt specifiek bedoeld op artikel 15a, namelijk de mogelijkheid tot invoering van de ja-ja sticker. De fractie is verbaasd over hoe de eventuele invoering van het systeem is geregeld want met het voorstel onttrekt het college bevoegdheden aan de raad en dat is onacceptabel.

GroenLinks legt uit dat het mogelijk wordt gemaakt om de ja-ja sticker in te voeren. Dat is iets heel anders dan het daadwerkelijk invoeren van die sticker.

VVD leest in de verordening dat het college dit kan besluiten en dat betekent technisch dat het college dit kan doen zonder verdere besluitvorming van de raad.

GroenLinks wijst erop dat sommige dingen gewoon een bevoegdheid zijn van het college.

VVD vindt dat het wel of niet invoeren van een dergelijk vergaand systeem ten aanzien van ongeadresseerd reclamedrukwerk een keuze van de raad moet zijn. De raad kan hierdoor een openbare discussie voeren en dat is ook belangrijk voor de democratische legitimatie van dit voorstel. In de gemeente Amsterdam is de gehele invoering van het systeem geregeld in de afvalstoffenverordening zodat de raad er over gaat. De collegebevoegdheid in deze is geen dwingend recht maar regelend recht en de raad kan hierin een keuze maken wie welke bevoegdheid heeft. Daarom verzoekt de fractie het college deze door het college gecreëerde bevoegdheid te schrappen. Als dat niet gebeurt of procedureel niet kan wordt het indienen van een amendement overwogen om deze bevoegdheid door de raad te laten schrappen.

PvdA merkt op dat veel nieuwbouwcomplexen in Diemen standaard worden opgeleverd met een nee-nee sticker. De inwoner kan dat zelf aanpassen maar wil de VVD dan ook dat alle projectontwikkelaars worden gedwongen om die nee-nee stickers van de brievenbus te halen?

VVD stelt dat in de meeste nieuwbouwcomplexen deze keuze door de mensen zelf kan worden gemaakt.

PvdA wijst erop dat mensen ook de keuze kunnen maken om er een ja-ja sticker op te plakken om reclamedrukwerk te krijgen.

VVD stelt dat hier sprake is van een systeemverandering en dat is een veel verdergaande ingreep dan dat mensen kunnen kiezen voor een nee-nee sticker. Het mag niet gebeuren dat bevoegdheden aan de raad worden onttrokken en daarom wordt een amendement overwogen om deze collegebevoegdheid te schrappen.

PvdA vraagt of de VVD het vervelend vindt dat de mogelijkheid van mensen om een ja-ja sticker te krijgen wordt ingeperkt of vindt de VVD zich over het feit dat er dan minder reclame verspreid wordt.

VVD zegt alleen maar dat de raad moet besluiten of die sticker er wel of niet komt. Zoals het nu geregeld is maakt het college die beslissing maar dat moet besloten worden in de democratische setting van de raad. Misschien is er een meerderheid in de raad voor het invoeren van de ja-ja sticker maar dan kan tegen de inwoners worden gezegd dat er een proces heeft plaatsgevonden en kan iedere partij uitleggen waarom die wel of niet voor die sticker heeft gestemd.

Het bestaande systeem van stickers is meer dan toereikend om aan te geven of men wel of niet ongeadresseerde post wil ontvangen in de brievenbus. De burgers kunnen de gewenste sticker eenvoudig afhalen bij de gemeente.

GroenLinks legt uit dat een ja-ja sticker ervoor zorgt dat zo min mogelijk papier wordt verspild. Daarvoor is het omdraaien van het systeem een hele makkelijke manier om dat te bereiken. Bovendien gooien veel mensen het reclamemateriaal vaak direct bij het oud papier. Waarom heeft de VVD er zoveel moeite mee dat mensen die die reclame wel willen ontvangen even een sticker moeten plakken?

VVD zegt dat een minder ingrijpend middel is om aan elke inwoner gratis een ja-nee of nee-nee sticker te sturen. Dan kan de bewoner kiezen en is er geen stelselwijziging nodig. Bovendien kan de middenstand een behoorlijk nadeel ondervinden van de ja-ja sticker want die kan een behoorlijk deel van de omzet verliezen als deze vorm van reclame wordt beperkt.

PvdA vindt ook dat de Diemense middenstand moet worden gesteund maar de meeste reclamefolders die door de brievenbus worden gedaan zijn van het grootkapitaal als Albert Heijn, Jumbo, Kruidvat enzovoort en dat zijn geen lokale ondernemers. Worden die bedrijven nu geschaad als er een ja-ja sticker komt? Daarnaast hebben veel huizen in Diemen al een nee-nee sticker.

VVD merkt op dat alle bedrijven die de PvdA noemt ondernemers zijn en ondernemers die op deze manier willen adverteren worden door deze maatregel geschaad. Ook mensen die nu een nee-nee sticker hebben kunnen die vervangen. De reclamefolder is een legitieme

mogelijkheid voor het midden- en kleinbedrijf om zich bij de consument bekend te maken en dat mag niet op deze manier worden gedwarsboomd. Als er maatregelen nodig zijn om papierverspilling tegen te gaan kan eerst gedacht worden aan minder vergaande maatregelen. De gemeente kan bijvoorbeeld naar elke inwoner een set ja-nee of een nee-nee sticker sturen en dan kan de inwoner zelf een keuze maken.

GroenLinks is blij dat de gemeente snel aan de slag gaat met de ja-ja sticker maar het was wel prettig geweest als dit ook in het raadsvoorstel had gestaan. Naar aanleiding van een motie die eerder is ingediend door de Partij van de Arbeid is hier namelijk al in de raad over gesproken en die motie is met een grote meerderheid aangenomen. Wellicht kan de VVD in dat kader nog even nadenken over het wel of niet indienen van zo'n amendement.

Onafhankelijke Partij Diemen wijst erop dat het DiemerNieuws ook wordt volgestopt met reclamefolders. Daarnaast is dit een medium waar de gemeente in communiceert. Dan is de vraag aan GroenLinks of die fractie dat ook wil tegenhouden.

GroenLinks vindt het een technische vraag of dit kan worden tegengehouden maar misschien kan de wethouder deze vraag beantwoorden. Door het toevoegen van een zinnetje aan de raadsvoordracht over de verwerking van de motie in de verordening hadden technische vragen kunnen worden voorkomen.

D66 is ook blij dat de ja-ja sticker er komt. De fractie heeft ook zelf de discussie gevoerd of dit als een raadsbevoegdheid of een collegebevoegdheid moet worden opgenomen. Op zich was het prettig geweest als de raad die discussie had kunnen voeren maar dit is een voldoende invulling. Kan een tipje van de sluier worden opgeligd over wat er in het uitvoeringsbesluit komt, bijvoorbeeld over hoe communicatie richting inwoners en andere partijen vorm gaat krijgen?

Ons Diemen zegt dat het nu niet gaat om de stickers maar om een aanpassing van de verordening naar aanleiding van de Omgevingswet. De VVD ziet een bepaalde collegebevoegdheid graag bij de raad. Als die fractie een amendement maakt en dit ronddeelt kan meer worden gezien van de motivatie hiervoor van de VVD.

Wethouder Sikkes heeft gelezen dat de uitgever van het DiemerNieuws het aantal reclamefolders in het DiemerNieuws wil verminderen en wellicht lost het probleem zich daarom vanzelf op. De gemeente is verplicht om mededelingen naar de inwoners te brengen en in dat opzicht mag het DiemerNieuws gewoon door de brievenbus en het is ook altijd op te halen als er een bezorger is uitgevallen in het gemeentehuis en bij de diverse winkelcentra.

Het is aan de raad om wijzigingen in de voorliggende verordening aan te brengen met een amendement. Het voorstel is echter om dit te mandateren aan het college. De verordening gaat in op 1 januari 2024 en er is al geproefd in de raad dat er een meerderheid is voor een ja-ja sticker. De toezegging is ook gedaan door het college dat dit wordt ingevoerd. Er is geen een fractie gehoord toen die toezegging werd gedaan want dat was het moment om te zeggen dat niet de gehele raad hierachter stond. Aan die toezegging wordt op deze manier uitvoering gegeven.

De datum van ingang is 1 januari 2024 omdat ook de tijd moet worden genomen om er over te communiceren en te participeren en om de mensen de ruimte te geven om de sticker op te halen, te wisselen enzovoort. Daar was ook nog niet de tijd voor en er is ook nog geen communicatieplan maar zodra die er is zal dat met de raad worden gedeeld. Het is immers helemaal niet het idee om de raad buitenspel te zetten of om het recht van de raad naar het

college toe te trekken. Door dit op te nemen in de verordening is het college niet afhankelijk van de eenmalige raadsvergaderingen per maand en kan er sneller aan de slag worden gegaan met de ja-ja sticker om ervoor te zorgen dat het papiergebruik naar beneden gaat. De raad wordt dus op de hoogte gehouden van de invoering en de participatie en communicatie met betrekking tot de ja-ja sticker.

VVD zegt dat er inderdaad een meerderheid is die voor de invoering van de ja-ja sticker is maar de kritiek betreft de manier waarop dit wordt geregeld. De bevoegdheid in de voorgestelde verordening geeft de mogelijkheid aan het college om het in te voeren, ook als het spannend wordt, en dit geeft het college bijna carte blanche als het college niet doet wat de raad wil in de uitvoering. Echter, de raad is het hoogste orgaan en de raad geeft nu een ruime bevoegdheid voor een stelselwijziging weg. Het is goed om in het uitvoeringsbesluit iets te regelen over de folders van de partijen in campagnetijd zodat het voor burgers die folders ontvangen duidelijk is of zij wel of niet onder die sticker vallen.

D66 merkt op dat veel van de kaders die de raad zou kunnen meegeven al in dit artikel zijn verwerkt. Er staat bijvoorbeeld dat niet-commerciële organisaties niet onder reclaimedrukwerk valt.

Wethouder Sikkes legt uit dat de raad de uitvoering aan het college mandateert en als de raad zegt aan het college van nu moet u het gaan uitvoeren staat de raad dus uiteindelijk aan het eind van de streep altijd boven het college.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

5. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

6. Belastingverordeningen 2024

Onafhankelijke Partij Diemen heeft problemen met hoe op dit moment de waardebepaling voor de ozb wordt uitgevoerd en hoe dit wordt gepresenteerd aan de inwoners van Diemen. In het nieuwe jaar moet hierover met de raad een thema-avond worden gehouden. Het onderzoeksrapport van de fractie ligt klaar en moet in behandeling worden genomen. De portefeuillehouder is met de heer Sikking in Amstelveen geweest om erover te praten.

GroenLinks memoreert dat de fractie tijdens de behandeling van de begroting het verzoek heeft gedaan om dit onderzoeksrapport ook met de raad te delen maar dat is nog niet gebeurd. Kan dit alsnog gebeuren?

De voorzitter meldt dat het stuk ligt bij het presidium om te bespreken hoe het wordt gedeeld met de raad. Dit zal volgende week besproken worden en dan wordt het waarschijnlijk gedeeld.

GroenLinks merkt op dat fracties wel meer onderling informatie delen en de Onafhankelijke Partij Diemen had dit onderzoek ook op een meer informele manier kunnen delen met de andere fracties.

Onafhankelijke Partij Diemen geeft aan dat het rapport van het college eerst via de griffie naar het presidium moest. De verhouding van de afvalstoffenheffing met betrekking tot het tarief voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens is scheef. Een eenpersoonshuishouden betaalt 80% van het tarief voor een meerpersoonshuishouden. Als wordt uitgegaan van 2 personen per object is de belasting per persoon € 237, bij 3 wordt dat € 158 en bij 4 nog maar € 118 terwijl een alleenstaande € 375 betaalt. Er zou nog een keer met de raad en de mensen thuis uitgelegd moeten worden waarom die verhouding zo scheef is.

D66 merkt op dat er sprake is van veel vaste kosten. Het gaat niet alleen om hoeveel kilo een eenpersoonshuishouden aanbiedt en hoeveel kilo een meerpersoonshuishouden van 4 gezinsleden aanbiedt. De vrachtwagen moet toch langs komen rijden en dan maakt het niet zoveel uit of er 1 vuilniszak moet worden opgehaald of 4 vuilniszakken. Daarnaast blijkt uit de begrotingstukken dat Diemen best gemiddeld zit in het verschil tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens vergeleken met andere gemeenten en daarom wordt niet begrepen waar dit vandaan komt.

VVD geeft aan dat er al veel woorden aan zijn vuil gemaakt, onder andere bij de begrotingsbehandeling, en het is dus wel evident waar de schoen wringt.

D66 vindt het gek dat wordt gezegd 'ik snap er helemaal niets van, hoe kan dit toch'. Deze discussie is al meer met elkaar gevoerd over de verhouding vaste lasten en verschillende marginale lasten. Het is logisch dat er een verschil is maar het kan niet zo zijn dat 1 persoon € 100 betaalt en 2 personen € 200 als je de kosten van de vrachtwagen meeneemt in het geheel.

Onafhankelijke Partij Diemen is van mening dat wanneer een alleenstaande € 375 moet betalen dat wel een groot verschil is.

D66 herhaalt dat dat verschil heel gemiddeld is wanneer dit wordt vergeleken met andere gemeenten in Nederland.

Onafhankelijke Partij Diemen denkt niet aan de benchmark maar aan de bewoners in Diemen en daarom wordt dit weer ter sprake gebracht.

D66 vraagt of op het moment dat de lasten worden verlaagd voor eenpersoonshuishoudens de Onafhankelijke Partij Diemen de lasten wil verhogen voor meerpersoonshuishoudens.

Onafhankelijke Partij Diemen zegt dat dit een mogelijkheid zou kunnen zijn. Een alleenstaande heeft niet zoveel afval als een meerpersoonshuishouden.

D66 vraagt waar het van moet worden betaald als de kosten voor een eenpersoonshuishouden lager worden gesteld. Moeten de kosten voor meerpersoonshuishoudens dan omhoog worden gedaan om dat gat in de begroting te dekken?

Onafhankelijke Partij Diemen zegt dat dit inderdaad een mogelijkheid is. Wat betreft de rioolheffing heeft de fractie de vraag gesteld dat het waterverbruik tot 500 kuub een vast bedrag is en of dit in het kader van bezuiniging op het gebruik van water nog reëel is. Daarop werd geantwoord dat dit een politieke vraag is en daarom graag een toelichting hierop van de wethouder.

D66 vindt dat wat het college voorstelt met betrekking tot het verschil tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens in de afvalstoffenheffing heel logisch is. Vergeleken met andere gemeenten doet Diemen hierin geen gekke dingen. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk kostendekkend wordt gewerkt en daarom is het ook logisch om te kijken hoe duur het is om het afval op te halen voor een huishouden. Een meerpersoonshuishouden heeft waarschijnlijk meer afval en dan is het ook logisch dat die wat meer betaalt maar de vaste lasten, die voor elk huishouden even groot zijn, zijn ook hoog want de vrachtwagen moet bij elk huis stoppen om het afval op te halen. Dan is het niet gek dat een eenpersoonshuishouden relatief gezien iets meer betaalt dan een meerpersoonshuishouden.

VVD memoreert dat de wethouder van D66 eerder heeft gezegd het heel redelijk te vinden als het verschil tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens wat groter wordt gemaakt.

D66 zegt dat er nu ook een voorstel ligt waarin dat verschil iets groter is geworden dan vorig jaar.

VVD stelt dat procentueel gezien het verschil exact gelijk is gebleven.

D66 constateert procentueel wel maar absoluut niet. Wat betreft de verordening kwijtschelding is het fijn om te horen dat 75% van de kwijtscheldingen automatisch gebeurt. De vraag is wel of de gemeente de maximale ruimte gebruikt die de wet biedt om de kwijtschelding in te zetten voor inwoners die het niet zo breed hebben. Het inkomen van mensen in de schuldsanering hoeft niet per se heel laag te zijn maar het wordt afgeroomd en alles wat boven het bijstandsniveau zit gaat naar de schuldeisers. Als mensen een inkomen hebben dat ietsje hoger is en alles wordt afgeroomd en gaat naar de schuldeisers, moeten zij dan alsnog de belastingen aan de gemeente betalen?

Ons Diemen maakt zich ook zorgen over de lagere inkomens. Er is al sprake van een stijging van 21% van de afvalstoffenheffing en dat hakt er flink in. Het netto-inkomen van een modaal gezin gaat volgend jaar € 80 omhoog maar de winkelprijzen zijn veel hoger en het waterschap heeft al aangekondigd met een flinke verhoging te komen. Kan volgende week worden aangegeven wat de gemeente gaat doen om de lagere inkomens onder modaal te ondersteunen?

Ouderenpartij Diemen meldt dat de fractie meegaat met de gevraagde beslissing.

VVD gaat voor een groot deel mee met de opmerkingen van de Onafhankelijke Partij Diemen. Volgende week zal een stemverklaring worden afgelegd dat niet akkoord wordt gegaan met de verordening afvalstoffenheffing 2024 zoals die er nu ligt vanwege de essentie dat als de ene minder betaalt de andere meer moet betalen.

D66 zegt dat als de VVD het graag anders ziet deze partij met een amendement hiervoor moet komen.

VVD memoreert dat de fractie enige tijd geleden een motie heeft ingediend met het verzoek om te onderzoeken of het mogelijk is om het verschil tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens te vergroten maar daar was geen meerderheid voor en er zijn niet veel partijen die hiervoor voelen. Daarom zal geen amendement worden ingediend.

GroenLinks vraagt wanneer die motie dan is ingediend. Enige dagen voor de begrotingsbehandeling verscheen een interview met de heer Jägers in het DiemerNieuws waarin hij zijn zorgen uitsprak over de inkomenspositie van eenpersoonshuishoudens. Toen heeft mevrouw Van 't Riet gevraagd waar dan het voorstel hiervoor is maar dat is achterwege gebleven. Natuurlijk kan de keuze worden gemaakt om eenpersoonshuishoudens minder te laten betalen maar dat betekent automatisch dat een meerpersoonshuishouden meer gaat betalen. Dat moet de VVD er dan wel bij zeggen.

VVD stelt ook eerder te hebben gezegd dat wanneer het verschil groter wordt gemaakt meerpersoonshuishoudens meer moeten gaan betalen want het moet wel gedekt worden. De fractie heeft de motie ingediend bij de begrotingsbehandeling 2023.

Onafhankelijke Partij Diemen stelt dat die motie is ingediend in november vorig jaar.

VVD bevestigt dat.

D66 wijst erop dat uit meerdere onderzoeken blijkt dat de grootste armoede in Nederland onder gezinnen met kinderen is. Dat suggereert dat het misschien niet zo handig is om meerpersoonshuishoudens meer te laten betalen.

VVD vindt het een vergaande uitspraak dat D66 zegt dat de meeste armoede is bij huishoudens met kinderen. Straks blijkt wellicht uit de armoedemonitor dat mensen met een laag inkomen die alleenstaand zijn en alle kosten zelf moeten ophoesten daar heel slecht uitkomen. Het is onterecht dat eenpersoonshuishoudens slechts 20% minder hoeven te betalen dan meerpersoonshuishoudens die gemiddeld bestaan uit 3 personen. De vervuiler dient te betalen en als je substantieel meer vervuult moet je ook substantieel meer betalen.

GroenLinks merkt op dat een deel van de groep met een Wajong-uitkering wordt geconfronteerd met een mogelijke terugval in inkomen omdat ze niet langer in aanmerking komt voor kwijtschelding vanwege landelijke wetgeving. Gaat het college gehoor geven aan de oproep die is gedaan door demissionair minister Schouten om ervoor te zorgen dat die groep toch kwijtschelding krijgt in dit jaar en volgend jaar of op een andere manier in de positie wordt gebracht dat ze niet langer afvalstoffenheffing hoeft te betalen?

Ons Diemen vraagt of met Wajong ook WIA-uitkeringen worden bedoeld.

GroenLinks geeft aan dat de minister het alleen heeft over Wajong-uitkeringen en dat doet ook de ombudsman die dit heeft aangekaart. Als het college inderdaad deze groep compenseert, hoe gaat dan de communicatie naar die groep eruitzien? Is het zo dat vanaf de aanslag voor volgend jaar er ook actief op wordt gewezen dat je in die situatie aanspraak kunt maken op kwijtschelding of iets dergelijks? Artikel 5, lid 3 van de kwijtscheldingsverordening dient te worden geschrapt.

Wethouder Klaasse memoreert met de fractievoorzitter van de Onafhankelijke Partij Diemen een gesprek te hebben gehad bij Gemeentebelastingen Amstelland. Alle hieronder vallende gemeenten hebben 4 van de 5 sterren als het gaat om de waardering van de Waarderingskamer. Dat is een onafhankelijk instituut dat kijkt of Diemen goed omgaat met de waardebeoordeling. Vorig jaar en de jaren daarvoor zijn gemeenten in Nederland overstelpt met bezwaren en dat heeft ook te maken met een perverse prikkel van no cure no pay bureaus. Dat wordt als het goed is wettelijk minder aantrekkelijk gemaakt maar dit heeft veel druk gegeven op alle ambtelijke organisaties die hiermee te maken hebben en daar zijn in de

communicatie de afgelopen paar jaar ook bij gemeenten die vallen onder Gemeentebelastingen Amstelland wel wat steekjes gevallen want mensen kunnen niet binnen een paar dagen worden teruggebeld als zo'n no cure no pay bureau in één keer een bombardement van 100 bezwaren op een gemeente afvuurt. Er wordt nu ook bij Gemeentebelastingen Amstelland bewuster nagedacht hoe met communicatie moet worden omgegaan.

Het is interessant voor raadsleden om te zien hoe op een modelmatige wijze alle woningen in Diemen worden getaxeerd. Daar zal soms een mismatch in zijn en dan is er natuurlijk altijd de mogelijkheid om bezwaar in te dienen maar op zich is het heel knap hoe met een relatief smal apparaat zoveel woningen op een goede wijze kunnen worden getaxeerd. Het is goed om dat een keer te tonen en om te communiceren dat het in 99,7% van de gevallen goed gaat. Onafhankelijk van het onderzoek dat door Onafhankelijke Partij Diemen is gedaan zijn er in de communicatie al wat slagen gemaakt omdat ze dezelfde ideeën deelden.

Wat betreft de rioolheffing is 500 kuub behoorlijk veel en dat haalt bijna geen huishouden in Diemen. Het is een politieke vraag want je zou het bijvoorbeeld op 100 kuub kunnen zetten en dan blijft misschien de helft van de huishoudens in Diemen daar net onder. De andere helft komt daar dan boven en die moet meer belasting gaan betalen naast de kosten voor het meer gebruik van water. Je zou mensen kunnen prikkelen om minder water te gebruiken maar dan zou weer een discussie ontstaan over eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens want dan mogen de laatste misschien meer kuub gaan gebruiken van de Onafhankelijke Partij Diemen en de VVD. Dan wordt het een lastig systeem. Bovendien gaan waarschijnlijk de andere gemeenten in Gemeentebelastingen Amstelland hier niet in mee. Met name bedrijven en kantoren zitten boven die 500 kuub en die moeten natuurlijk meer betalen maar die gebruiken wellicht zoveel water in het productieproces dat ze daar extra belasting over betalen, los van het gebruik van het water. Ook dat is weer een prikkel om minder water te gebruiken. Het is dus een politieke vraag maar je haalt hiermee meer overhoop dan dat je echt een prikkel creëert om het watergebruik te beperken. Wellicht is het dan beter om te communiceren van ga wat korter onder de douche staan. Wellicht zou Waternet de prijs van een kuub water kunnen verhogen en is dat de meest praktische manier om dat gebruik te belasten.

De discussie over eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens is aan de raad. Op basis van de benchmark is het beeld dat het in Diemen niet heel scheef is. Er is hier juist een bovengemiddeld verschil tussen meerpersoonshuishoudens en eenpersoonshuishoudens en de gemeente doet het dus niet gek. De gemeente IJsselstein is hierin koploper want die verdubbelt het tarief van een- naar meerpersoonshuishoudens. Als je het tarief voor eenpersoonshuishoudens verlaagt moet je het tarief voor meerpersoonshuishoudens ongeveer met hetzelfde bedrag verhogen want het aantal eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens is ongeveer in evenwicht en de afvalstoffenheffing moet wel kostendekkend zijn. De raad zou bij het ene huishouden het tarief een tientje naar beneden kunnen doen en bij een meerpersoonshuishouden het een tientje omhoog kunnen doen en dan wordt van € 100 verschil naar bijvoorbeeld € 120 verschil gegaan. Het gemiddelde verschil was vorig jaar € 65 en daar zit de gemeente boven.

Er kan ook gekeken worden naar de kostenstructuur. De grootste kosten zijn meestal de aansluitkosten maar het zit ook voor een deel in hoeveel afval er wordt geproduceerd. Daar zou je een variabel deel van kunnen maken. De meest zuivere vorm is diftar maar spreker is daar niet zo'n voorstander van omdat de uitvoerbaarheid daarvan in twijfel kan worden getrokken. Wellicht zijn er meerpersoonshuishoudens die minder afval gebruiken omdat ze er heel bewust mee bezig zijn en die worden in het huidige systeem bestraft. Gezinnen met kinderen en zeker alleenstaanden met kinderen hebben het heel zwaar. Een moeder met kind betaalt het hogere tarief maar die heeft het vaak minder zwaar dan een alleenstaande

zonder kinderen. Als de VVD komt met een voorstel voor diftar dat ook uitvoerbaar is staat het hele college aan haar zijde.

In de tweede helft van volgend jaar komt de nota lokale heffingen in de raad en dan zou ook over deze grondslagen gesproken kunnen worden. De VVD moet dan met een onderbouwing komen en ook kijken naar vergelijkbare gemeenten maar daar moet dan wel een meerderheid in de raad voor worden gevonden. Het college staat hier niet principieel heel afwijzend tegenover maar ziet geen aanleiding om van de ingezette weg in de afgelopen jaren af te wijken.

Kwijtschelding en minimabeleid behoren tot een andere portefeuille. Mensen in de schuldverlening kennen een afgeroomd inkomen maar op hoe de inkomenstoets wordt gedaan zou schriftelijk kunnen worden teruggekomen. Er zijn ongeveer 800 mensen die een aanvraag doen voor kwijtschelding en bij driekwart wordt het automatisch kwijtgescholden. Ongeveer 50 aanvragers krijgen een negatief antwoord. De mensen moeten de eerste keer altijd een kwijtschelding aanvragen en vervolgens gaat het naar de automatische toekenning. Mogelijkerwijs wordt nog met een statement gekomen of de maximale ruimte wordt gebruikt. De grootste stijging is die van de afvalstoffenheffing maar de waterschapsbelasting is zelfs met 30% gestegen. De kosten van het afval en van het waterbeheer zijn enorm gestegen. Dat zit onder andere in de energielasten en dat is het afgelopen jaar meer dan de inflatie geweest.

Ons Diemen gaat het om de effecten voor de lagere inkomens. Het zou fijn zijn als de wethouder met collega Everhardt voor volgende week een mooi stuk maakt over hoe de gemeente de effecten kan bestrijden.

Wethouder Klaasse deelt de zorgen volledig dat de mensen met een klein inkomen enorm geraakt worden maar de mensen aan de onderkant hebben recht op kwijtschelding van juist de afvalstoffenheffing. De mensen die daar net boven zitten in inkomen worden zwaarder geraakt want die komen niet voor kwijtschelding in aanmerking. Daarnaast is het heel verschillend verdeeld in Nederland want een aantal beroepsgroepen heeft een aanzienlijke verbetering van de cao gekregen en anderen nog niet. De gemeente steekt voor de mensen die echt aan de onderkant zitten zijn nek uit met de steunimpuls en de energietoeslag die ook weer plaats gaat vinden. Als mensen recht hebben op kwijtschelding betalen ze dit jaar en ook volgend jaar geen afvalstoffenheffing.

Begrepen is dat de minister aan de gemeenten opdracht heeft gegeven om ruimhartig te zijn wat betreft de groep met een Wajong-uitkering maar niet bekend is hoe dit in de uitvoering uitwerkt. Dit zal worden teruggekoppeld binnen het college en met de betreffende ambtenaren en dan wordt erop teruggekomen.

GroenLinks merkt op dat in artikel 5 van de verordening kwijtschelding een correctie zit en lid 3 moet eruit. Dat ontbreekt nog in het erratum.

Ons Diemen gaat het erom wat de inkomens onder modaal erop achteruitgaan en hoe de gemeente die verborgen armoede toch kan bestrijden. Samen met wethouder Everhardt kan nagedacht worden over maatregelen om dit te bestrijden en daar zou volgende week mee kunnen worden gekomen.

D66 is van mening dat maatregelen om armoede extra te bestrijden al in de steunimpuls zitten bovenop alle maatregelen die er al zijn om armoede tegen te gaan.

Ons Diemen zegt dat er nog een groep zit boven de 130% en die mensen vallen overal buiten. Daarom is de fractie benieuwd naar wat het betekent voor een aantal inkomensgroepen.

D66 lijkt het logischer om die discussie te voeren bij de armoedemonitor als die komt.

Ons Diemen stelt dat elke partij daarvoor zelf het moment uitkiest. Als de raad tarieven in verordeningen vaststelt moet ook worden nagedacht over de consequenties daarvan. De Wajong valt onder chronisch zieken en daar valt ook de WIA onder. Er is een ondersteuningsbeleid in Diemen voor chronisch zieken en gehandicapten maar misschien moeten schriftelijke vragen worden gesteld in hoeverre de vraag van GroenLinks in deze hier ook onder valt.

De voorzitter wijst erop dat het stuk over de Wajong komt uit een brief van de minister en dit staat via de technische vragen beschikbaar voor de raad. Daaruit komen de vragen van GroenLinks voort.

Wethouder Klaasse zegt op de vraag van GroenLinks dat die leden zullen worden samengevoegd tot de startdatum van 1 januari. Voor de mensen die in aanmerking komen voor kwijtschelding is de lastenverzwaring 0 euro. De mensen die daarboven zitten zullen op jaarbasis 70-€ 80 extra gaan betalen. Als het armoedebelief wordt herijkt moet heel goed worden bekeken hoe het zit met de groep op het bestaansminimum en met de groep die daar net boven zit. Op dit moment is het niet wenselijk om voor die 70-€ 80 een nieuw instrumentarium op te tuigen.

Ons Diemen merkt op dat ook de waterschapslasten stijgen en de mensen gaan er steeds meer op achteruit ondanks de cao-verhogingen. Daar maakt de fractie zich zorgen over.

Wethouder Klaasse geeft aan dat er heel veel volatiliteit in de koopkrachtplaatjes zit waardoor het moeilijk in te schatten is bij wie de zwaarste klappen vallen. Sommige mensen hebben geen stevige loonsverhoging gehad en die blijven achter. Werkgeversorganisaties moeten daarvoor de hand in eigen boezem steken en dus misschien nog meer geld voor mensen die achter de kassa zitten en minder geld naar de aandeelhouders van bijvoorbeeld een supermarktketen.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

7. Controleverordening, Controleprotocol en Normenkader 2023

Ons Diemen kan zich prima vinden in het voorstel en bedankt de auditcommissie voor hun advies.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

8. Nota Reserves en voorzieningen 2023

VVD leest op pagina 2 van de raadsvoordracht dat het niet actualiseren van de nota reserves en voorzieningen weinig risico kent omdat er geen beleidsverandering wordt

voorgesteld. Er zijn echter überhaupt niet veel beleidswijzigingen in dit kader. In de financiële beheerverordening is echter vastgelegd om iedere raadsperiode de nota te actualiseren. Haalt de gemeente echter niet onnodig veel werk op zijn hals door ieder jaar die nota te actualiseren?

Ons Diemen is altijd blij als reserves worden geminimaliseerd en opgeruimd. Dit zijn allemaal potjes en op een gegeven moment weet niemand meer waar het potje voor bestemd is zoals bij de stadsregio. De financiën zijn nu in goede handen maar er wordt een bepaald risicogedeelte in de algemene reserve opgenomen wat eigenlijk een beklemd deel is. Dat is bij de huidige portefeuillehouder wel in goede handen maar een opvolger dient goed bewust te zijn van het beklemmende risicodeel wat erin moet blijven zitten.

Wethouder Klaasse zegt dat het inderdaad niet erg beleidsrijk is. Het is onderhoud plegen, bepaalde potjes opruimen of herlabelen. Het is de bedoeling om dit in principe elke raadsperiode te doen maar niet elk jaar. De vorige actualisatie was echter in 2014 en er zijn dus eigenlijk 2 raadsperiodes overgeslagen. Het is inderdaad goed om heel bewust te kijken of de potjes en de benamingen ervan nog kloppen bij een nieuwe raad en een nieuw college.

VVD memoreert dat de vorige wethouder Scholten ook heel actief was met het wegwerken van potjes maar geleidelijk aan komen er toch steeds weer bij. Is het wel nodig om elke raadsperiode de nota te actualiseren?

Wethouder Klaasse weet niet of het de volgende raadsperiode gaat gebeuren over bijvoorbeeld 6 jaar maar als men het dan goed acht is het prima om dat te doen. Wat betreft de risicoreserve gaat het om eerst inschatten hoe hoog de risico's zijn en vervolgens kijken naar hoe groot dan minimaal de algemene reserve moet zijn. Of daar dan een bepaald potje voor wordt gemaakt of dat er een algemene reserve is met een minimumwaarde om risico's af te dekken maakt op zich niet zoveel uit. Door de risicoreserve onderdeel te laten zijn van de algemene reserve is er in ieder geval weer een potje opgeruimd.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

9. Sluiting

De voorzitter sluit het openbare gedeelte van de vergadering om 21.37 uur.